

Boekbespreking: CRE J. (red.), GOKken op de toekomst.
Wolters-Plantyn, Mechelen, 2006, 201 blz.

Bespreker: Lieven Coppens
Die-'s-lekti-kus vzw, Diestsesteenweg 722, 3010 Kessel-Lo
E-mail: info@letop.be Website: www.letop.be

Datum: november 2006

1 Korte inhoud

Het beleid voor Gelijke Onderwijskansen wil de kloof tussen kansarme en kansrijke kinderen dichten. Het bestaat uit het inschrijvingsrecht, de lokale overlegplatforms en het geïntegreerde ondersteuningsbeleid. 'GOKken op de toekomst' brengt het ondersteuningsbeleid wat meer onder de aandacht.

Het boek bestaat uit vier delen. Het eerste deel maakt het probleem concreet. Het bespreekt oorzaken en gevolgen van de ongelijkheid op school. Het beleid voor Gelijke Onderwijskansen (GOK) wordt toegelicht.

In het tweede deel leest men twee visies. De eerste visie toont aan dat er nog heel wat kan (moet) gebeuren. De tweede visie beschrijft hoe het GOK het schoolbeleid kan helpen.

Het derde deel behandelt de toepassingen van het GOK. Aan bod komen het taalbeleid, de lokale overlegplatforms en een praktijkvoorbeeld.

De relatie tussen armoede en onderwijs is het onderwerp van het laatste deel. Het benadrukt het belang van ondersteuning voor kinderen, ouders en leerkrachten.

2 Onze beoordeling

Dit boek geeft een goed beeld van het GOK-beleid. De lezer maakt relatief snel kennis met het geheel. Hij heeft weinig of geen voorkennis nodig om het te begrijpen. Dit maakt het boek zeer toegankelijk.

Voor het CLB biedt het boek aangrijpingspunten om de eigen praktijk te verbeteren. Centraal staan hierbij verschillende aspecten van de schoolloopbaan begeleiding.

Zorgcoördinatoren krijgen een model aangereikt om samen met de schooldirectie een kwaliteitsvol zorgbeleid te voeren. Concrete toepassingen en een praktijkvoorbeeld helpen hen op weg.

Het vierde hoofdstuk is verplichte literatuur voor alle leerkrachten. Het leert hen hoe kansarme mensen tegen de wereld in het algemeen en de school in het bijzonder aankijken. Communicatie en wederzijds respect zijn zeer belangrijk. Alleen zo komen leerkrachten tot een constructieve dialoog met de ouders van kansarme kinderen.

3 Doelgroep

Iedereen die zich aangesproken voelt door het thema kansarmoede en onderwijs. Er is geen voorkennis vereist.

4 Vormgeving

De vormgeving is sober en goed gestructureerd. Passend gebruik van schema's en afbeeldingen. Het boek heeft een handig formaat.

5 Inhoud

Deel 1. Situering.

Gekregen of verdiend? Ongelijkheid op school: omvang, oorzaken en gevolgen.

De ongelijkheid start in het kleuteronderwijs. Kinderen uit kansarme gezinnen nemen er veel minder aan deel. Nationaliteit speelt hierbij geen rol. In het lager onderwijs hebben ze een grotere kans op vertraging. Op het einde van het basisonderwijs komen ze vaker terecht in het beroepsonderwijs. Ze studeren vaker af zonder kwalificatie. Hierdoor hebben ze geen toegang tot het hoger onderwijs. Dit alles zorgt voor een aantal implicaties.

Een nieuw beleid voor meer gelijke kansen in het onderwijs

Dit stuk is een uitgebreide beschrijving van het nieuwe onderwijsbeleid. Alle stappen die de overheid nam worden uitgebreid besproken.

Deel 2. Visies

Gelijke onderwijskansen en kansenbevordering als antwoord op sociale ongelijkheid

Dit stuk werd geschreven vanuit de invalshoek van het CLB. Sociale ongelijkheid in het onderwijs is niet onontkoombaar. Er kunnen en moeten nog veel dingen gebeuren. Zowel binnen als buiten het onderwijs. Studiekeuzes en diploma's moeten minder afhankelijk worden van sociale afkomst. Het CLB kan hierbij een sleutelrol spelen.

Hoe Gokken helpt bij beleid voeren

Scholen moeten een cyclisch proces opzetten om hun ondersteuningsaanbod te realiseren. Dit heeft invloed op het schoolbeleid. Gok heeft er voor gezorgd dat scholen gaan nadenken. Wat is hun beginsituatie? Wat is voor hen kwaliteitsvol onderwijs? Dit alles moet vertaald worden in doelstellingen en werkplannen. De geplande acties moeten achteraf geëvalueerd worden. Deze evaluatie is zowel proces- als productgericht. Ze leidt tot een nog betere onderwijskwaliteit.

Deel 3. Toepassingen

Taalbeleid: een hefboom voor gelijke onderwijskansen?

Iedere school voert een taalbeleid. Soms loopt de ontwikkeling van de leerlingen achterop omwille van taal. Dan moet de school de tijd nemen haar taalbeleid te onderzoeken. Ze moet dan op zoek gaan naar verbeterpunten.

Naar functionele lokale overlegplatforms gelijke onderwijskansen: brede-schoolinitiatieven als katalysator

Lokale overlegplatforms binden de strijd aan tegen ongelijke onderwijskansen. Het is van belang dat de partners vertrouwen in elkaar hebben. Brede-schoolinitiatieven kunnen dit bevorderen. Deze initiatieven laten toe om de kansarmoede integraal aan te pakken. Niet alleen kansarme groepen hebben hier voordeel van. Het komt ook de andere leerlingen ten goede. Het draagt bij tot een brede ontwikkeling van alle leerlingen.

Gelijke (onderwijs)kansen realiseren. Een praktijkvoorbeeld

In dit deel krijgt de lezer een uitgebreid voorbeeld uit de praktijk. Het licht concreet toe hoe een school probeert de gelijke onderwijskansen te realiseren.

Deel 4. Armoedeaspecten

Het onderwijs: een bondgenoot in de bestrijding van armoede en uitsluiting

Waardering en ondersteuning zijn zeer belangrijk. Arme ouders verwachten heel veel van de school. Voor hen wordt daar een goede basis gelegd voor hun kind. Het is van essentieel belang dat kinderen, ouders en hun leerkrachten zich ondersteund weten. Respect en ondersteuning zorgen voor een constructieve dialoog. Deze zorgt dan voor echte groeikansen.

Armoede en onderwijs: een moeilijke relatie

Dit deel gaat dieper in op de complexiteit van de armoede. Armoede is niet alleen een tekort aan geld. Het gaat vergezeld van een groot aantal problemen. Dit maakt de mensen zeer kwetsbaar. Ze voelen zich bedreigd in een aantal basisbehoeften. Dit zorgt er voor dat ze verschillend omgaan met diverse situaties. Ze moeten daarin begrepen worden. Zoniet wordt de communicatie tussen ouder en hulpverlener verstoord.

6 Bestelinformatie

Wolters Plantyn
Motstraat 32
BE 2800 Mechelen
Tel.: 015 36 36 36
Fax: 015 36 36 37
E-mail: info@woltersplantyn.be
Website: <http://www.woltersplantyn.be>
ISBN: 90 301 9045 0
Prijs: € 23,-